



Commissie Werk en Inkomen, Participatie en
Volksgezondheid

Bezoekadres: Stadhuis Coolingsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: bbo@rotterdam.nl
Inlichtingen: Maurits Bijleveld
Telefoon: 06 5344 74 92

Cluster: Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling
Ons kenmerk: 18MO00922 - 18bb2200

Datum: 27 maart 2018

Betreft: Toezegging 18bb1372 inzake Effect
leenbijstand

Geachte commissieleden,

In de vergadering van uw commissie d.d. 7 februari 2018 is het afdoeningsvoorstel (17bb10741) van de toezegging 'Rapportage over effect herziening bijzondere bijstand' (15bb8383) en de motie 'Effect leenbijstand op portemonnee van de Rotterdammer' (15bb10622) ingediend door J. Bokhove e.a. besproken. De toezegging en motie is naar aanleiding van de bespreking in uw commissie aangehouden, omdat er aanvullende informatie is gevraagd. Ik heb in dezelfde vergadering toegezegd (toezegging 18bb1372) u schriftelijk te informeren over:

- a) Hoeveel en in hoeveel gevallen is in 2017 de leenbijstand terugbetaald?
- b) Hoeveel bedragen de invorderingskosten van leenbijstand?
- c) Hoeveel mensen met problematische schulden ontvangen een gift?
- d) Welk bedrag geldt voor bijzondere bijstand voor kosten babyuitzet?

Hieronder vindt u de antwoorden op bovenstaande vragen.

Ad a. Hoeveel en in hoeveel gevallen is in 2017 de leenbijstand terugbetaald?

In aansluiting op het afdoeningsvoorstel is bij de beantwoording van deze vraag uitgegaan van de periode 1 september 2016 tot 1 september 2017. In deze periode is er in totaal € 2,35 mln. aan bijzondere bijstand verstrekt voor inrichtingskosten. Hiervan had € 1,85 mln. de vorm van een lening. Op de peildatum van 1 september 2017 was € 0,25 mln. hierop afgelost. De hoogte van het aflossingsbedrag zal daarbij hoger zijn naarmate de lening eerder is verstrekt. Op basis van deze gegevens is doorberekend wat de aflossing op jaarbasis is. Hieruit blijkt dat er in het eerste jaar circa 25% op de verstrekte leningen wordt afbetaald.

Ad b. Hoeveel bedragen de invorderingskosten van leenbijstand?

De inning van de aflossing van leenbijstand is voor de Rotterdammer met een uitkering krachtens de Participatiewet een geautomatiseerd proces. Bij het opboeken van de vordering als gevolg van de verstrekte leenbijstand wordt gelijktijdig een inhouding op de uitkering opgevoerd. Uiteraard is de hoogte van deze inhouding gebaseerd op de berekende aflossingscapaciteit van de werkzoekende. De inning van de leenbijstand bij overige rechthebbenden zonder een bijstandsuitkering verloopt via de afdeling Terugvordering en Verhaal.



De kosten van inning liggen bij deze groep hoger, omdat dit proces mede afhankelijk is van de mate van medewerking van betrokkene. In het uiterste geval zal de inning via loonbeslag plaatsvinden.

Rekening houdend met het onderscheid naar werkprocessen bedragen de totale jaarlijkse invorderingskosten van alle leningen op inrichtingskosten circa € 31.500.

Ad c. Hoeveel mensen met problematische schulden ontvangen een gift?

De beoordeling van de aanvraag voor bijzondere bijstand is maatwerk. Dit maatwerk richt zich op de vraag of de kosten noodzakelijk zijn en of er sprake is van bijzondere omstandigheden. Maatwerk houdt ook in dat er gekeken wordt in welke vorm bijzondere bijstand wordt verleend. Het merendeel van de kostensoorten in de bijzondere bijstand wordt in de regel als gift verstrekt. In afwijking van deze algemene regel wordt de bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksgoederen meestal in de vorm van een lening verstrekt.

Het uitgangspunt is dus dat bijstand voor duurzame gebruiksgoederen in de vorm van een geldlening wordt verstrekt. Wanneer er sprake is van een schuldhelpverleningstraject wordt van dit uitgangspunt afgeweken en wordt de bijstand als gift verstrekt. Ook andere bijzondere omstandigheden dan een schuldhelpverleningstraject kunnen ertoe leiden dat de bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksgoederen als gift wordt verstrekt. Het gaat dus niet alleen om mensen die in een schuldhelpverleningstraject zitten en bij de gemeente bekend zijn. Artikel 18 van de Participatiewet stelt dat het college de bijstand en de daaraan verbonden verplichtingen afstemt op de omstandigheden, mogelijkheden en middelen van de belanghebbende. In de uitvoering moet de inkomensconsulent bij het bepalen van de vorm van bijstand met deze omstandigheden rekening houden. De afweging of er sprake is van bijzondere omstandigheden, geldt daarbij onverkort wanneer de aanvrager géén algemene bijstand ontvangt.

Vanuit de huidige uitvoeringspraktijk blijkt dat er daadwerkelijk met de bijzondere omstandigheden rekening wordt gehouden. In de laatste twee jaren is bijzondere bijstand voor inrichtingskosten gemiddeld in 35% van de gevallen in de vorm van een gift verstrekt. In deze gevallen was op grond van individualisering sprake van bijzondere omstandigheden, waaronder een mogelijk schuldhelpverleningstraject. Er wordt in onze administratie op geaggregeerd niveau niet gespecificeerd welke bijzondere omstandigheden hebben geleid tot het verstrekken van de gift. Om hierover een uitspraak te kunnen doen dient op individueel niveau onderzocht te worden in welke situaties er sprake is van bijzondere omstandigheden vanwege een schuldhelpverleningstraject. Een dergelijk onderzoek op dit moment is niet beschikbaar. Hierdoor is het helaas niet mogelijk u het exact aantal mensen te noemen dat de bijzondere bijstand vanwege problematische schulden als gift heeft ontvangen.

Ad d. Welk bedrag geldt voor bijzondere bijstand voor kosten babyuitzet?

Bij de herziening van de bijzondere bijstand zijn er inhoudelijk geen wijzigingen geweest op de kostensoort babyuitzet. De bijzondere bijstand voor de babyuitzet is een lening. Wel is er meer nadruk gelegd op de mogelijkheden van tweedehands aanschaf.

In de periode van 12 maanden vóór de beleidswijziging van 1 september 2016 zijn er 55 aanvragen voor babyuitzet toegekend voor een totaalbedrag van € 28.500. Het aantal toekenningen in de 12 maanden hierna was 50 ten bedrage van totaal € 26.000. Gemiddeld bedroeg de bijzondere bijstand in beide perioden circa € 520 per aanvraag.

Het aantal leningen bedroeg in de periode voor de wijziging 42, na de wijziging 32. Het gemiddeld leenbedrag bedroeg daarbij € 590 respectievelijk € 534.

Deze brief is een aanvulling op de brief met kenmerk 17bb10741 (afdoeningsvoorstel motie 15bb10622 en toezegging 15bb8383). Met deze brief stel ik u voor de toezegging 18bb1372 als afgedaan te beschouwen.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'M' and 'S' followed by a horizontal line.

M.J.W. Struijvenberg
Wethouder Werkgelegenheid en Economie